

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2016-9784

Doknr.
437603

Dato
13-01-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 16. december 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 167 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 167:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor grænsen går mellem den kommunale omsorgspligt og retten til selvbestemmelse, hvis en kommune gøres opmærksom på, at en borger har brug for hjælp og støtte.”

Svar:

Den kommunale omsorgspligt er reguleret i servicelovens § 82, hvor det fremgår, at kommunen har pligt til at yde hjælp til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser. Kommunens omsorgspligt gælder, uanset om den pågældende samtykker, men bestemmelsen giver ikke hjemmel til at anvende fysisk tvang, jf. servicelovens § 82, stk. 1.

Beskyttelsen af selvbestemmelsesretten er behandlet i reglerne om magtanvendelse i servicelovens kapitel 24, hvor det fremgår, at formålet med reglerne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige.

Reglerne om omsorgspligt er således nært forbundet med reglerne om magtanvendelse, fordi det i nogle situationer kan være nødvendigt at anvende magt for at varetage omsorgspligten.

Hvis en borger aktivt modsætter sig eller ikke forholder sig til den tilbudte omsorg, må der foretages et konkret skøn over, om omsorgen kan tilbydes på andre måder, som er mere imødekommende over for den pågældende, eller om pligten til at undgå omsorgssvigt tilsiger, at netop denne indsats skal ydes her.

I vurderingen af de måder hjælpen kan ydes på, kan det indgå, om det konkret kan være hensigtsmæssigt, at pågældende f.eks. tildeles en støtte- og kontaktperson, der kan formidle samarbejdet mellem kommunen og borgeren.

Hvis kommunen konkret vurderer, at hensynet til at undgå personskade eller sikring af den enkeltes almene tilstand nødvendiggør, at omsorgen må gennemføres med magt, må dette alene ske i overensstemmelse med reglerne om magtanvendelse.

Magtanvendelse skal ydes så skånsomt og kortvarigt som muligt og skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået, når mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Med venlig hilsen

Mai Mercado